

Isporuke diplomatskim i konzularnim predstavništvima sa aspekta PDV-a

Jadranka Knežević, mag. oec.

Zakon o porezu na dodanu vrijednost propisuje oslobođenja od plaćanja PDV-a za diplomatska i konzularna predstavništva i druga međunarodna tijela. Isporuke dobara i usluga za koje se mogu primjeniti izravna oslobođenja i uvjeti pod kojima se mogu ostvariti oslobođenja od plaćanja PDV-a propisani su Pravilnikom o postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije, o čemu detaljnije informacije dajemo u nastavku ovog članka.

1. Zakonski okvir

Diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodna tijela oslobođena su od plaćanja PDV u skladu s odredbama članka 48. stavka 1. Zakona o porezu na dodanu vrijednost¹ (u nastavku teksta: Zakon o PDV-u):

Plaćanja PDV-a oslobođene su sljedeće isporuke:

- a) isporuke dobara ili obavljanje usluga u okviru diplomatskih i konzularnih sporazuma,
- b) isporuke dobara i obavljanje usluga Europskoj uniji, Europskoj zajednici za atomsku energiju, Europskoj središnjoj banci ili Europskoj investicijskoj banci ili organizacijama koje je osnovala Europska unija na koje se primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni tim Protokolom i Sporazumom između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj ili sporazumima o sjedištu tih organizacija, ako to ne dovodi do narušavanja načela tržišnog natjecanja,
- c) isporuke dobara ili obavljanje usluga međunarodnim tijelima koja kao takve priznaje Republika Hrvatska koja nisu

navedena u točki b) ovoga stavka i članovima takvih tijela uz ograničenja i pod uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju tih tijela ili sporazumima o njihovom sjedištu,

- d) isporuke dobara ili obavljanje usluga na području Republike Hrvatske za potrebe oružanih snaga drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) ili civilnog osoblja koje ih prati te za opskrbu njihovih menzi i kantina, kada te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima,
- e) isporuke dobara ili obavljanje usluga u drugu državu članicu, namijenjenih za potrebe oružanih snaga bilo koje države članice Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO), osim same države članice odredišta, za potrebe tih snaga ili civilnog osoblja koje ih prati ili za opskrbu njihovih menzi i kantina, kada te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima.

Na koji način se mogu ostvariti oslobođenja iz navedenih odredbi Zakona o PDV-u propisani su Pravilnikom o postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza za diplomatska i konzularna predstavništva, institucije i tijela Europske unije te međunarodne organizacije² (u nastavku teksta: Pravilnik). Tako ovaj Pravilnik detaljno

¹ Nar. nov. br. 73/13, 99/13 - Rješenje USRH i 148/13, 153/13, 143/14, 115/16 i 106/18

² Nar. nov. br. 81/15 i 1/17

propisuje postupak ostvarivanja oslobođenja od plaćanja poreza na dodanu vrijednost, trošarina i posebnog poreza na motorna vozila. Ova oslobođenja od plaćanja poreza i trošarina moguća su za isporuke dobara i za obavljanje usluga u Republici Hrvatskoj namijenjenih za:

- 1) službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava i posebnih misija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj i međunarodnih organizacija, odnosno predstavništava međunarodnih organizacija koje kao takve priznaje Republika Hrvatska u okviru njihovog djelovanja u Republici Hrvatskoj te za osobne potrebe stranog diplomatskog i konzularnog osoblja tih predstavništava i posebnih misija kao i za osobne potrebe stranog osoblja tih međunarodnih organizacija,
- 2) službene potrebe institucija ili tijela Europske unije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj na koja se primjenjuje Protokol o povlasticama i imunitetima Europske unije od 8. travnja 1965. (u nastavku teksta: Protokol) u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni tim Protokolom i Sporazumom između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj («Narodne novine – Međunarodni ugovori», broj 7/2012),
- 3) službene potrebe diplomatskih i konzularnih predstavništava te posebnih misija i međunarodnih organizacija odnosno predstavništava međunarodnih organizacija sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije te za osobne potrebe njihovog osoblja,
- 4) službene potrebe institucija ili tijela Europske unije sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije na koja se primjenjuje Protokol u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni tim Protokolom i sporazumima o njegovoj provedbi ili sporazumima o sjedištu,
- 5) službene potrebe institucija ili tijela Europske unije sa sjedištem u trećoj zemlji na koja se primjenjuje Protokol u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni tim Protokolom i sporazumima o njegovoj provedbi ili sporazumima o sjedištu,
- 6) potrebe oružanih snaga drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) ili civilnog osoblja koje ih prati ili za opskrbu njihovih menzi i kantina, kada te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima.

Pod trećom zemljom se smatra bilo koja država ili područje koje nije područje Europske unije, odnosno na koje se ne primjenjuje Ugovor o osnivanju Europske unije.

Kod oslobođenja od plaćanja PDV-a za diplomatska i konzularna predstavništva i za međunarodne organizacije razlikuju se ona sa sjedištem i predstavništvom u Republici Hrvatskoj od onih sa sjedištem ili predstavništvom u drugoj državi članici Europske unije.

Oslobođenja pri uvozu propisana su odredbama članka 44. stavka 28. do 31. Zakona o PDV-u kako slijedi:

„(1) PDV-a je oslobođen:

...

28) uvoz dobara na temelju diplomatskih i konzularnih sporazuma, ako su oslobođena od plaćanja carine,

29) uvoz dobara koji obavi Europska unija, Europska zajednica za atomsku energiju, Europska središnja banka ili Europska investicijska banka ili organizacije koje je osnovala Europska unija, a na koje se primjenjuju prava i oslobođenja Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije, i to u okvirima i pod uvjetima, koja su utvrđena u tom Protokolu i Sporazumom između Republike Hrvatske i Europske unije

o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj ili u sporazumima o sjedištu tih organizacija, ako to ne dovodi do narušavanja načela tržišnog natjecanja,

- 30) uvoz dobara koji obave međunarodna tijela koja nisu navedena u točki 29. ovoga stavka i koja kao takva priznaje Republika Hrvatska ili uvoz koji obave članovi tih tijela, u okvirima i pod uvjetima propisanim međunarodnim sporazumima o osnivanju takvih tijela ili sporazumima o njihovom sjedištu,
- 31) uvoz dobara koji obave oružane snage drugih država koje su članice Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (NATO) za potrebe tih snaga ili pratećeg civilnog osoblja, kao i za opskrbu njihovih menzi ili kantina, ako te snage sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima.“

U nastavku članka sljede pojašnjenja uvjeta pod kojima se mogu ostvarivati oslobođenja, a kako to propisuju odredbe Pravilnika.

2. Oslobođenje od plaćanja PDV-a za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije u Republici Hrvatskoj

U skladu s člankom 2. Pravilnika diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije u Republici Hrvatskoj ostvaruju **oslobođenja od plaćanja poreza za službene potrebe i za osobne potrebe**. Tako za službene potrebe oslobođenje od plaćanja PDV-a ostvaruju:

- diplomatska i konzularna predstavništva i posebne misije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, osim konzulata kojima rukovode počasni konzularni službenici, uz uvjet uzajamnosti,
- međunarodne organizacije, odnosno predstavništva međunarodnih organizacija sa sjedištem u Republici Hrvatskoj, ako je to oslobođenje propisano međunarodnim sporazumima.

Za osobne potrebe, uz uvjet uzajamnosti oslobođenje od plaćanja PDV-a ostvaruju:

- diplomatsko osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava (osim počasnih konzularnih službenika) i posebnih misija te članovi njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu, ako nisu državljani Republike Hrvatske ili nemaju u Republici Hrvatskoj stalno prebivalište,
- administrativno i tehničko osoblje diplomatskih i konzularnih predstavništava, osim osoblja konzulata kojima rukovode počasni konzularni dužnosnici, kao i administrativno i tehničko osoblje, ako nisu državljani Republike Hrvatske ili nemaju u Republici Hrvatskoj stalno prebivalište,
- osoblje posebnih misija, te članovi njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu, ako nisu državljani Republike Hrvatske ili nemaju u Republici Hrvatskoj stalno prebivalište.

Međunarodne organizacije ostvaruju oslobođenje od plaćanja PDV-a za osobne potrebe i to diplomatsko osoblje međunarodnih organizacija, odnosno predstavništava međunarodnih organizacija i članovi njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu i administrativno i tehničko osoblje kao i stručnjaci međunarodnih organizacija, odnosno predstavništava međunarodnih organizacija i članovi njihovih obitelji koji žive u zajedničkom kućanstvu. Sve navedeno vrijedi ako osoblje nisu državljani Republike Hrvatske ili nemaju u Republici Hrvatskoj stalno prebivalište i oslobođenje je propisano međunarodnim sporazumima koji obvezuju Republiku Hrvatsku.

Članovima obitelji osoblja koji mogu ostvariti oslobođenja od plaćanja poreza smatraju se osobe koje u Republici Hrvatskoj ostvaruju povlastice temeljem odgovarajuće posebne osobne iskaznice. Posebnu osobnu iskaznicu izdaje državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove.

Diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije u Republici Hrvatskoj mogu ostvariti izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a ili putem povrata PDV-a.

2.1. Izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a

Izravna oslobođenja od plaćanja PDV-a propisana su odredbama članka 3. i 4. Pravilnika.

ističemo...

Diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije u Republici Hrvatskoj ostvaruju izravno oslobođenja:

- u isporukama motornih vozila i pogonskog goriva za motorna vozila,
- kod isporuke nekretnina i
- obavljanju usluge najma ili zakupa poslovnog prostora, namijenjenih za službene potrebe.

Za sve ostale isporuke dobara i usluga oslobođenje od plaćanja PDV-a ostvaruje se putem povrata, a kako to propisuje članak 6. Pravilnika.

Izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a ostvaruje se putem **Potvrde o izravnom oslobođenju koju izdaje državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove na Obrascu IOU.**

Pri isporukama pogonskog goriva za motorna vozila oslobođenje se ostvaruje putem posebne kartice koja se izdaje temeljem potvrde državnog tijela nadležnog za vanjske i europske poslove na **Obrascu KG.** Temeljem ovjerenog Obrasca KG trošarinski obveznik koji je izabran izdaje posebnu karticu goriva. Ako korisnik posebne kartice goriva mijenja neki od podataka vezanih uz motorno vozilo obvezan je dostaviti trošarinskom obvezniku novi Obrazac KG ili vratiti posebnu karticu goriva trošarinskom obvezniku izdavatelju posebne kartice. S druge strane trošarinski obveznici koji su izdali posebne kartice goriva obvezni su pratiti godišnje količine isporučeneog pogonskog goriva sukladno podacima o uzajamnosti koje im dostavlja državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove.

Diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije u Republici Hrvatskoj ostvaruju **izravno oslobođenja pri isporukama nekretnina koje su prema Zakonu o PDV-u oporezive PDV-om i kod usluga najma ili zakupa poslovnog prostora u službene svrhe, a temeljem potvrde državnog tijela nadležnog za vanjske i europske poslove na Obrascu IO.**

Obrazac KG i Obrazac IO dostavljaju se na ovjeru državnom tijelu nadležnom za vanjske i europske poslove u tri primjerka.

Izravno oslobođenje pri isporuci motornog vozila za koje je obvezna registracija u Republici Hrvatskoj ostvaruje se temeljem potvrde koju ovjerava državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove koja se izdaje na **Obrascu IOMV.** Potvrda se dostavlja na ovjeru državnom tijelu nadležnom za vanjske i europske poslove u pet primjeraka.

Važno je napomenuti kako je isporučitelj motornog vozila obvezan izdati račun koji mora sadržavati podatke propisane člankom 79. Zakona o PDV-u:

„(1) Račun mora sadržavati sljedeće podatke:

- 1) broj računa i datum izdavanja,
- 2) ime i prezime (naziv), adresu, osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika koji je isporučio dobra ili obavio usluge (prodavatelja),
- 3) ime i prezime (naziv), adresu, osobni identifikacijski broj ili PDV identifikacijski broj poreznog obveznika kome su isporučena dobra ili obavljene usluge (kupca),
- 4) količinu i uobičajeni trgovački naziv isporučenih dobara te vrstu i količinu ili opseg obavljenih usluga,
- 5) datum isporuke dobara ili obavljenih usluga ili datum primitka predujma u računu za predujam, ako se taj datum može odrediti i razlikuje se od datuma izdavanja računa,
- 6) jediničnu cijenu bez PDV-a, odnosno iznos naknade za isporučena dobra ili obavljene usluge, razvrstane po stopi PDV-a,
- 7) popuste ili rabate ako nisu uključeni u jediničnu cijenu,
- 8) stopu PDV-a,
- 9) iznos PDV-a razvrstan po stopi PDV-a, osim ako se primjenjuje posebni postupak za koji je u smislu ovoga Zakona taj podatak isključen,
- 10) zbrojni iznos naknade i PDV-a.“

Na računu će isporučitelj staviti napomenu za diplomatska i konzularna predstavništva: „Oslobođeno PDV-a u skladu s člankom 48. stavkom 1. točke a) Zakona o PDV-u“, a za međunarodne organizacije će staviti napomenu: „Oslobođeno PDV-a u skladu s člankom 48. stavkom 1. točke c) Zakona o PDV-u“.

Diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije u Republici Hrvatskoj mogu za potrebe izdavanja računa navesti adresu predstavništva (misije) ili organizacije. Na računu za obavljenu isporuku isporučitelj upisuje klasu, urudžbeni broj i datum potvrde, a na računu navodi da porez nije obračunan temeljem potvrde državnog tijela nadležnog za vanjske i europske poslove.

Isporučitelj motornog vozila je uz izdani račun obavezan čuvati primjerak potvrde kao dokaz o obavljenoj isporuci.

2.2. Oslobođenje putem povrata PDV-a

Za isporuke dobara i usluga **oslobođenje od plaćanja PDV-a ostvaruje se putem povrata podnošenjem zahtjeva** za povrat poreza državnom tijelu nadležnom za vanjske i europske poslove na **Obrascu P-DIP** (članak 6. Pravilnika). Uz zahtjev se moraju priložiti:

- kronološki poredani izvornici računa, koji moraju sadržavati podatke propisane člankom 79. Zakona o PDV-u
- podatak o bankovnom računu (uključujući IBAN i BIC) otvorenom u Republici Hrvatskoj na koji će se vratiti plaćeni porez i
- ako se zahtjev za povrat odnosi na trošarinske proizvode, uz zahtjev moraju biti priloženi računi izdani isključivo za trošarinske proizvode.

Računi za alkohol, alkoholna pića i pivo moraju imati iskazan volumni udio alkohola u % vol.

Po primitku zahtjeva za povrat PDV-a državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove utvrđuje je li podnositelj zahtjeva osoba koja ima pravo na povrat poreza i je li ispunjen uvjet uzajamnosti. U roku od 8 dana od dana zaprimanja zahtjeva za povrat PDV-a državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove dostavlja zahtjev za povrat poreza Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb zajedno s izvornicima računa temeljem kojih se ostvaruje pravo na povrat, ako su ispunjeni svi uvjeti. Porezna uprava, Područni ured Zagreb vodi evidencije zahtjeva za povrat poreza.

Nakon primitka zahtjeva Porezna uprava, Područni ured Zagreb utvrđuje sljedeće:

- jesu li uz zahtjev za povrat priloženi i svi izvornici računa koji su navedeni u zahtjevu,
- jesu li priloženi računi izdani u skladu s člankom 79. Zakona o PDV-u,
- ako se radi o trošarinskim proizvodima, je li priložen zaseban račun za ta dobra i imaju li računi iskazane volumni udio alkohola u % vol.
- je li zahtjev za povrat podnesen u roku.

Zahtjev za povrat poreza podnosi se za kalendarsko tromjesečje, a najkasnije u roku od 12 mjeseci od isteka tromjesečja na koje se zahtjev odnosi. Za kalendarsko tromjesečje podnosi se jedan zahtjev za povrat poreza.

Ako se naknadno utvrdi da neki račun nije uključen u zahtjev, isti se može uključiti u zahtjev za povrat poreza za bilo koje sljedeće kalendarsko tromjesečje, a najkasnije u roku od 12 mjeseci od isteka tromjesečja na koje se zahtjev odnosi. Primjerice to znači da se zahtjev za povrat poreza koji se odnosi na račun iz lipnja 2019. godine, može podnijeti najkasnije do 30. lipnja 2020. godine.

Porezna uprava može od podnositelja zahtjeva tražiti dodatne podatke, ako neki od uvjeta nije ispunjen za donošenje rješenja. Podnositelj zahtjeva je obavezan u roku od 8 dana od dana zaprimanja navedene obavijesti dostaviti tražene podatke Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb.

U roku od 60 dana od dana zaprimanja zahtjeva za povrat PDV-a državnog tijela nadležnog za vanjske i europske poslove **Porezna uprava, Područni ured Zagreb donosi privremeno rješenje.** Ako je Porezna uprava tražila dodatne podatke od podnositelja zahtjeva, rok za donošenje rješenja je 60 dana od dana zaprimanja traženih podataka. Ako u roku od 8 dana od dana zaprimanja obavijesti od Porezne uprave za dostavu podataka, Porezna uprava nije dobila odgovor na svoj zahtjev, donijet će rješenje o odbijanju zahtjeva ili djelomičnom odobrenju povrata PDV-a.

Nakon izdavanja rješenja o odobrenom povratu PDV-a Porezna uprava, Područni ured Zagreb izvršit će povrat poreza kunskom uplatom na račun otvoren u tuzemstvu najkasnije u roku od 10 dana po isteku roka od 60 od dana zaprimanja zahtjeva za povrat PDV-a, odnosno 60 dana od dana zaprimanja dodatnih podataka.

Porezna uprava, Područni ured Zagreb nakon odobrenog povrata PDV-a poništava izvornike računa pečatom s natpisom „Iskorišteno pravo na povrat poreza“ i vraća ih izravno podnositelju zahtjeva.

Ako Porezna uprava, Područni ured Zagreb ospori zahtjev u cijelosti ili djelomično, odnosno utvrdi neispunjenje propisanih uvjeta za povrat poreza, izdaje se rješenje o odbijanju zahtjeva za povrat plaćenog poreza ili se donosi rješenje o novoutvrđenom iznosu poreza za povrat.

Ako državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove utvrdi da **uvjet uzajamnosti nije ispunjen, oslobođenje od plaćanja PDV-a pri nabavi dobara ili usluga u Republici Hrvatskoj ostvaruje se putem povrata, pod uvjetom da je ukupna vrijednost isporuke za koju se traži povrat poreza veća od 740,00 kuna, uključujući porez, po jednom računu.** Isto ograničenje se odnosi na međunarodne organizacije ako međunarodnim ugovorom koji obvezuje Republiku Hrvatsku nije drugačije određeno. **Navedeno vrijednosno ograničenje od 740,00 kuna ne odnosi se na isporuke pogon- skog goriva za motorna vozila.**

2.3. Isporuke u drugoj državi članici Europske unije

Diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije imaju pravo na oslobođenje od plaćanja PDV-a pri nabavi dobara ili usluga u drugoj državi članici Europske unije, a moraju isporučitelju u drugoj državi članici Europske unije dostaviti ovjerenu Potvrdu o oslobođenju od PDV-a i/ili trošarine iz Priloga II. Provedbene uredbe Vijeća (EU) br. 282/2011 od 15. ožujka 2011. Državnom tijelu nadležnom za vanjske i europske poslove za ostvarivanje poreznog oslobođenja podnose navedenu potvrdu na hrvatskom ili engleskom jeziku u tri primjerka kao dokument o narudžbi poslova.

U roku od 15 dana od primitka potvrde državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove će utvrditi:

- je li podnositelj potvrde osoba iz članka 2. Pravilnika,
- odgovara li podnesena potvrda zahtjevanom obrascu,
- donijeti odluku o prihvaćanju, odnosno odbijanju ovjere podnesene potvrde.

Ako su uvjeti zadovoljeni državno tijelo nadležno za vanjske i europske poslove dva primjerka ovjerene potvrde uručuje osobi koja ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja PDV-a u drugoj državi članici Europske unije, a jedan primjerak zadržava u svrhu evidencije.

Osoba koja ostvaruje pravo na oslobođenje od plaćanja poreza u drugoj državi članici Europske unije dva primjerka ovjerene potvrde dostavlja isporučitelju dobara ili usluga u drugoj državi članici Europske unije. Jedan primjerak ovjerene potvrde isporučitelj zadržava za svoju evidenciju, a drugi prati dobra odnosno kretanje trošarinskih proizvoda. Kod kretanja trošarinskih proizvoda drugi primjerak potvrde mora biti priložen uz tiskanu inačicu elektroničkog trošarinskog dokumenta ili komercijalnog dokumenta koji sadrži jedinstvenu referentnu oznaku, odnosno drugi dokument u skladu sa posebnim propisom koji uređuje trošarine.

Kod trošarinskih proizvoda osoba koja ostvaruje pravo na oslobođenje obvezna je potvrditi primitak trošarinskih proizvoda podnošenjem Obavijesti o primitku trošarinskih proizvoda koju, uz potvrdu, dostavlja nadležnom područnom carinskom uredu najkasnije u roku od pet radnih dana nakon primitka trošarinskih proizvoda radi ostvarivanja oslobođenja od plaćanja trošarine. Obavijest o primitku trošarinskih proizvoda sastavni je dio Pravilnika.

Presliku ovjerene potvrde zajedno s računom za nabavljena dobra odnosno trošarinske proizvode ili usluge, osoba koja je ostvarila porezno oslobođenje obvezna je čuvati u propisanim rokovima.

3. Oslobođenje od plaćanja PDV-a za diplomatska i konzularna predstavništva i međunarodne organizacije sa sjedištem ili predstavništvom u drugoj državi članici Europske unije

Diplomatska i konzularna predstavništva, posebne misije, međunarodne organizacije te njihovo diplomatsko, administrativno i tehničko osoblje sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije kada nabavljaju dobra ili usluge od obveznika PDV-a u Republici Hrvatskoj ili kod ovlaštenih držatelja trošarinskih skladišta u Republici Hrvatskoj ostvaruju izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a u Republici Hrvatskoj na način da isporučitelju dostave ovjereni primjerak potvrde koju je ovjerilo nadležno tijelo države u kojoj imaju sjedište (članak 10. Pravilnika). Pri nabavi trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj također se ostvaruje izravno oslo-

bođenje od plaćanja trošarine samo ako se ostvaruje istovremeno i oslobođenje od plaćanja PDV-a. Isporučitelj je obavezan ispostaviti račun koji sadrži podatke propisane odredbom članka 79. Zakona o PDV-u i broj potvrde. Na računu će isporučitelj staviti napomenu: „Oslobođeno PDV-a u skladu s člankom 48. stavkom 1. točke a) Zakona o PDV-u“.

Isporučitelj koji je isporučio trošarinski proizvod koji je pušten u potrošnju u Republici Hrvatskoj obavezan je primjerak ovjerene potvrde uz račun i potvrdu primitka trošarinskih proizvoda, dostaviti nadležnom carinskom uredu zajedno s pismenim zahtjevom za povrat trošarine. Također, isporučitelj je obavezan u svojoj evidenciji čuvati primjerak potvrde zajedno s računom, a kod trošarinskih proizvoda i potvrdu primitka trošarinskih proizvoda.

4. Oslobođenje od plaćanja PDV-a za institucije i tijela Europske unije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj

Institucije ili tijela Europske unije sa sjedištem u Republici Hrvatskoj ostvaruju izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a pri nabavi dobara ili usluga u Republici Hrvatskoj za službene potrebe pozivajući se na Protokol u okvirima i pod uvjetima koji su utvrđeni tim Protokolom i Sporazum između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi Protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj (»Narodne novine – Međunarodni ugovori«, broj 7/2012).

Izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a pri nabavi dobara i usluga u Republici Hrvatskoj ostvaruju pod uvjetom da vrijednost tih dobara ili usluga iznosi najmanje **740,00 kuna po jednom računu, uključujući PDV**. Institucije ili tijela Europske unije moraju isporučitelju dostaviti **dokument o narudžbi poslova u kojemu moraju navesti napomenu o svojem pravu na porezno oslobođenje temeljem Sporazuma između Republike Hrvatske i Europske unije o provedbi protokola o povlasticama i imunitetima Europske unije u Republici Hrvatskoj**.

Za izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a pri nabavi dobara i usluga u drugoj državi članici Europske unije, institucije ili tijela Europske unije moraju dostaviti isporučitelju u drugoj državi članici Europske unije **ovjerenu Potvrdu o oslobođenju od PDV-a**.

Na računu će isporučitelj staviti napomenu: „*Oslobođeno PDV-a u skladu s člankom 48. stavkom 1. točke b) Zakona o PDV-u*“.

5. Oslobođenje od plaćanja PDV-a za institucije i tijela Europske unije sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije ili u trećoj zemlji

Institucije i tijela Europske unije sa sjedištem u drugoj državi članici Europske unije kada obavljaju dobra ili usluge od obveznika PDV-a u Republici Hrvatskoj ili kod ovlaštenih držatelja trošarinskih skladišta u Republici Hrvatskoj ostvaruju izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a u Republici Hrvatskoj na način da isporučitelju dostave ovjereni primjerak potvrde koju je ovjerilo nadležno tijelo države u kojoj imaju sjedište (članak 14. Pravilnika). Također se pri nabavi trošarinskih proizvoda puštenih u potrošnju u Republici Hrvatskoj mogu ostvariti izravno oslobođenje od plaćanja trošarine samo ako se ostvaruje istovremeno i oslobođenje od plaćanja PDV-a (kao kod diplomatskih i konzularnih predstavništva i međunarodnih organizacija). Isporučitelj je obavezan ispostaviti račun koji sadrži podatke propisane odredbom članka 79. Zakona o PDV-u i broj potvrde.

Isporučitelj koji je isporučio trošarinski proizvod koji je pušten u potrošnju u Republici Hrvatskoj obavezan je primjerak ovjerene potvrde uz račun i potvrdu primitka trošarinskih proizvoda, dostaviti nadležnom carinskom uredu zajedno s pismenim zahtjevom za povrat trošarine. Isporučitelj je obavezan u svojoj evidenciji čuvati primjerak potvrde zajedno s računom, a kod trošarinskih proizvoda i potvrdu primitka trošarinskih proizvoda.

6. Oslobođenje od plaćanja PDV-a za oružane snage drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora ili za civilno osoblje koje ih prati

Isporučitelji dobara i usluga koji obavljaju isporuke dobara i usluga u Republici Hrvatskoj za potrebe oružanih snaga drugih država članica Organizacije Sjevernoatlantskog ugovora (u nastavku teksta: NATO) ili civilnog osoblja koje ih prati te za opskrbu njihovih menza i kantina izravno su oslobođene od plaćanja PDV-a pod uvjetom da sudjeluju u zajedničkim obrambenim aktivnostima i to vojnim akcijama, odnosno vojnim vježbama ili obuci, konferencijama, seminarima i drugim sličnim aktivnostima.

Izravno oslobođenje od plaćanja PDV-a ostvaruje se temeljem potvrde koju izdaje nadležno državno tijelo koje je nositelj provedbe ugovora.

U skladu s člankom 15. stavkom 3. Pravilnika ta potvrda mora sadržavati minimalno sljedeće podatke:

- 1) naziv države članice NATO-a,
- 2) podatke o zajedničkoj aktivnosti iz stavka 1. ovoga članka koja se provodi te predviđeno vrijeme trajanja te aktivnosti,
- 3) specifikaciju dobara koji se nabavljaju ili usluga koje se koriste,
- 4) datum izdavanja potvrde,
- 5) pečat i potpis ovlaštene osobe izdavatelja potvrde.

Na računu će isporučitelj staviti napomenu: „*Oslobođeno PDV-a u skladu s člankom 48. stavkom 1. točke d) i e) Zakona o PDV-u*“.

U svojim evidencijama isporučitelj mora imati potvrdu nadležnog državnog tijela temeljem koje je kupac ostvario pravo na nabavu oslobođenu od plaćanja PDV-a.

7. Zabrana otuđenja

Zabrana otuđenja propisana je odredbama članka 16. Pravilnika. Propisano je ako osoba koja je imala pravo na porezno oslobođenje pri nabavi dobara u skladu s ovim Pravilnikom **ta dobra otuđi, preda ih na uporabu drugim osobama ili ih koristi u druge svrhe prije isteka 3 godine od datuma nabave, mora platiti porez čijeg plaćanja je pri nabavi bila oslobođena**. Nadaje, osoba koja je otuđila dobra prije isteka 3 godine od datuma nabave obvezna je prijaviti otuđenje Poreznoj upravi, Područnom uredu Zagreb kako bi se utvrdila obveza plaćanja poreza te je dužna platiti utvrđeni iznos PDV-a o čemu rješenje donosi Porezna uprava, Područni ured Zagreb, a za utvrđeni iznos trošarina i posebnog poreza na motorna vozila rješenje donosi Carinska uprava.

